

Oppdatering av emneinnhold, endringer av læringskrav/litteratur og aktuelt undervisningsmateriale til våren 2021

Oppsummering

1. studieår

JUS1111:

- Erstatningsrett: oppdatert hovedlitteratur, støttelitteratur foreslås strøket

JUS1211:

- Familie og arverett: oppdatert litteratur og ny litteratur (som kommer i januar 2021)
- Fast eiendoms rettsforhold: oppdatert angivelse av hovedlitteratur

2. studieår

JUS2111:

- Internasjonale menneskerettigheter: oppdatering av hovedlitteratur (ny utgave på vei), oppdatering av angivelser i hovedlitteratur (kommer når den nye utgaven er ute)
- Forvaltningsrett: oppdaterte læringskrav, oppdatert og endret litteratur
- Velferdsrett: oppdatering av litteratur og læringskrav
- Statsrett: endring i læringskrav og tilleggslitteratur

JUS2211:

- EØS-rett: endring i litteratur

3. studieår

JUS3111 behandles for seg, det er ikke meldt inn endringer for øvrige emner.

4. studieår:

JUS4121: ny tilleggslitteratur

JUS4111: endring i litteratur

JUS4211:

- Prosess og strafferett: oppdatering av tilleggslitteraturen
- Strafferett: justering og oppdatering av hovedlitteratur

Norske valgemenner

JUR1285 Markeds-, konkurranse- og immaterialrett: ny hovedlitteratur

JUR1120/JUS5120 Utlendingsrett: endring i litteratur

JUS1504/JUS5504 Konfliktløsning: oppdaterte læringskrav

JUR1512/JUS5512 Arbeidsrett: endring i litteratur

JUS5970 Barnerett: endring i litteratur

JUS5801 Selskapsrett: endring av litteratur, oppdatering og tillegg

JUR1960/JUSS5960 Trygderett: ny hovedlitteratur og støttelitteratur

Engelske valgemenner

Det er meldt inn at det kommer endringer i emnene JUR1440/JUS5440 EU substantive law og JUS5411 Petroleum law, men de er forsinket og fremgår ikke her

HUMR programmet

HUMR4504: endring i litteratur

HUMR5702: endring i litteratur

Litteratur

Innføringslitteratur

19 Fast eiendoms rettsforhold i Knophs oversikt over Norges rett, 14. utg. (red.:Kåre Lilleholt) Oslo 2014, s. 199-209. H 213-223
 ✕ **Kirsti Strøm Bull og Nikolai K. Winge:** Fast eiendoms rettsforhold -Kort forklart, 2. utg., Oslo 2015

Hovedlitteratur

Falkanger, Thor: Fast eiendoms rettsforhold, 5. utgave Oslo 2016

eller:

Endre Stavang & Geir Stenseth: *Fast Eiendoms Tingsrett*, Gyldendal Juridisk, Oslo 2016. (316 s). (Stavang/Stenseth)

og:

Kirsti Strøm Bull & Nikolai K. Winge: *Fast eiendoms rettsforhold -Kort forklart*, 2. utg., Oslo 2015, kapittel 4.3 (Allmenninger), 4.6 (Allemannsrett), 5 (Det offentliges regulering vedrørende fast eiendom og 11 (Tomtefeste). (35 s). (Bull/Winge)

og:

Følgende artikler er tilgjengelig i Kompendiet *Kompendium i JUS1211 - Fast eiendoms rettsforhold* som er tilgjengelig på Akademika juss:

Hans Chr. Bugge, Lærebok i miljøforvaltningsrett, 4. utg., Universitetsforlaget 2015, pkt 8,6 og 8.9 (21 s):https://bibsys-almaprimo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/fulldisplay?docid=BIBSYS_ILS71494338240002201&context=L&vid=UIO&search_scope=default_scope&isFrbr=true&tab=default_tab

eller **Inge Lorange Backer,** Innføring i naturressurs- og miljørett, 5. utg., Gyldendal 2011, kapittel X, avsnitt 7 («Erstatning til grunneiere og rettighetshavere») og kap X, avsnitt 4 («Artsforvaltning») (10 sider): https://bibsys-almaprimo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/fulldisplay?docid=BIBSYS_ILS71473041070002201&context=L&vid=UIO&search_scope=default_scope&isFrbr=true&tab=default_tab

Sven Ole Fagernæs, "Høyesteretts rolle ved utviklingen av ekspropriasjons- og reguleringsretten - en juridisk historie om bygging av et land", i Festskrift til Høyesterett, Lov Sannhet Rett, Universitetsforlaget 2015, side 650-680. (30 sider): https://bibsys-almaprimo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/fulldisplay?docid=BIBSYS_ILS71513859790002201&context=L&vid=UIO&search_scope=default_scope&tab=default_tab&lang=no

Thor Falkanger, Landbruksrett, Universitetsforlaget 2013, kapittel 8 (Beite og beitearealer) (7 sider) og kapittel 12 (Jakt og fangst og fiske) (13 sider):https://bibsys-almaprimo.hosted.exlibrisgroup.com/primo-explore/fulldisplay?docid=BIBSYS_ILS71467163830002201&context=L&vid=UIO&search_scope=local_scope&tab=default_tab&lang=no_NC

Tillegslitteratur:

Einar Bergsholm (2016): Rettigheter i fast eiendom.Fagbokforlaget.

Karen Eg Taraldrud (2016): Oversikt over rettigheter til fast eiendom. Cappelen Damm Akademisk.

Erlend Baldersheim: [Reglar om fast eigedom](#), Oslo 2010 .

Internasjonale rettskilder

Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats (Bern Convention)

Convention on Biological Diversity (CBD)

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUS 1211 Familie- og arverett.

Det er kommet ny lov om arv og dødsboskifte. I forbindelse med den nye loven er det også skrevet ny lærebok i arverett. Boken vil foreligge i begynnelsen av januar 2021.

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR

Boken er ikke ombrukt ennå i forlaget. Eksakt sidetall kan derfor ikke gis.

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Uendret.

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Uendret

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttlitteratur)

Innføringslitteratur:

Peter Lødrup og John Asland, *Oversikt over arveretten*, 9. utg., Oslo 2019

Hovedlitteratur:

John Asland, *Arverett*, Oslo (Gyldendal) 2021 (Under publisering)

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Internasjonale rettskilder er trukket inn i læreboken, men all litteratur er på norsk.

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

I familie- og arverett er forfatteren av hovedlitteraturen i familierett kvinne, mens forfatteren av hovedlitteraturen i arverett er mann.

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Uendret

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Se innledning.

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUS 1111

SKRIV KORT OM HVILKE ENDRINGER SOM FORESLÅS OG HVORFOR (f.eks. ny utg. el. nye artikler. Hvor mange sider dette utgjør av sist vedtatte litteraturliste og om endringen består i oppdatering av bøker\artikler\ fagbeskrivelse \læringskrav)

Annen utgave av Hagstrøm/Stenviks bok foreslås inntatt som hovedlitteratur (første utgave er i dag pensum).

Støttelitteratur forslås strøket (per i dag omfattes Morten Kjelland: "Doms- og kjennessamling i erstatningsrett", Origami forlag 2015). På lærermøtet i erstatningsrett H20 var faglærerne omforente om at studentene ikke har behov for tillegglitteratur så tidlig i studiet.

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR

Fyll inn

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Fyll inn

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Fyll inn

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttelitteratur)

Hovedlitteratur:

Viggo Hagstrøm og Are Stenvik, Erstatningsrett, 2. utgave, Universitetsforlaget 2019. Hele boken, med unntak av punktene 6.3 (Non-delegable duties), 7.2 produktansvar), 7.3 (legemiddelansvar), 7.4 (pasientskader), 7.5 (yrkesskader), 8.4 (kritikken av betingelseslæren), 10.4.3.(erstatning i selskapsforhold), 13.4 (foreldelse), og 13.5 (rettsforfølgning av erstatningskrav), samt petitavsnitt og fotnoter.

Eller:

Morten Kjelland: Erstatningsrett – en lærebok. 2. utgave, Universitetsforlaget 2019.

Eller:

Trine-Lise Wilhelmsen og Birgitte Hagland: Om erstatningsrett – med utgangspunkt i tekster av Peter Lødstrup. Gyldendal 2017. Hele boken, med unntak av punktene 4.4.3,4.5,8.1 (produktansvaret), 8.2 (forurensningsansvaret), 9.2 (yrkesskader), 9.3 (legemiddelansvar), 9.4 (ansvar for pasientskader), samt fotnoter.

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Erstatningsretten er i økende grad europeisert, og faget tar opp i seg EU/EØS-kilder, EMK med tilhørende EMD-praksis, samt to europeiske modellover (PETL og PEL).

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Kjønnsperspektivet:

Kjønnsperspektivet er ikke inntatt i læringskravene, men kjønnsperspektivet løftes bl.a. frem i Hagstrøm/Stenviks bok om fastsettelse av erstatningsvern (punkt 3.2), samt at det i undervisningen er lagt opp til at kjønnsperspektivet skal løftes frem, bl.a. får lærerstaben utdelt artikkelen ”Erstatningsvern ved personskade på saksområder hvor kvinner er typiske skadelidte”, av Birgitte Hagland (inntatt i TfE 2018 nr. 2-3 (s. 79-107).

Kjønnsbalanse:

Totalt tre bøker er angitt som alternativ hovedlitteratur, hvorav den ene er skrevet av to kvinnelige forfattere, Wilhelmsen/Hagland. De to øvrige bøkene har mannlige forfattere (Hagstrøm/Stenvik og Kielland).

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Fyll inn

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Fyll inn

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUS 1211 H20 Privatrett II Fast eiendoms rettsforhold

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttelitteratur)

Angivelsen av hovedlitteratur skal korrigeres til

Hovedlitteratur. Velg én av følgende to referanser:

Hovedlitteratur I.

Falkanger, Thor: Fast eiendoms rettsforhold, 5. utgave Oslo 2016

Hovedlitteratur II.

Endre Stavang & Geir Stenseth: Fast Eiendoms Tingsrett, Gyldendal Juridisk, Oslo 2016

og:

Kirsti Strøm Bull & Nikolai K. Winge: Fast eiendoms rettsforhold - Kort forklart, 2. utg., Oslo 2015, kapittel 4.3 (Allmenninger), 4.6 (Allemannsrett), 5 (Det offentliges regulering vedrørende fast eiendom og 11 (Tomtefeste).

Som tillegg til både hovedlitteratur I og II kommer:

Artikler i kompendium fast eiendom (Citations: 4, Pages: 1152)

Kompendiumet kjøpes på Akademika

Hans Chr. Bugge, Lærebok i miljøforvaltningsrett, 4. utg., Universitetsforlaget 2015, pkt 8,6 og 8.9:

eller

Inge Lorange Backer, Innføring i naturressurs- og miljørett, 5. utg., Gyldendal 2011, kapittel X, avsnitt 7 («Erstatning til grunneiere og rettighetshavere») og kap X, avsnitt 4 («Artsforvaltning»)

samt

Sven Ole Fagernæs, "Høyesteretts rolle ved utviklingen av ekspropriasjons- og reguleringsretten - en juridisk historie om bygging av et land", i Festskrift til Høyesterett, Lov Sannhet Rett, Universitetsforlaget 2015, side 650-680.

Thor Falkanger, Landbruksrett, Universitetsforlaget 2013, kapittel 8 (Beite og beitearealer) (7 sider) og kapittel 12 (Jakt og fangst og fiske)

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUS2211 Forvaltningsrett

SKRIV KORT OM HVILKE ENDRINGER SOM FORESLÅS OG HVORFOR (f.eks. ny utg. el. nye artikler. Hvor mange sider dette utgjør av sist vedtatte litteraturliste og om endringen består i oppdatering av bøker\artikler\ fagbeskrivelse \læringskrav)

1. Ta ut gammel utgave av denne: Alminnelig forvaltningsrett, Graver, Hans Petter 2015. Denne utgaven må også tas ut av «offentlig kommentar» til Eckhoff Smith og til Graver 2019.
2. Endre læringskravene ved å ta ut dette punktet av det stud skal ha kjennskap til:

Reglene om forvaltningens bruk av løfter og avtaler

3. Ta inn noe EØS-forvaltningsrett og ut noe stoff fra de to lærebøkene i alminnelig forvaltningsrett

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR (etter endringen)

Eckhoff Smith: 447 s

eller Graver: 446 s

Eriksen Fredriksen: 72

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Som før

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Kunnskaper

Studenten skal ha god forståelse av:

- Forholdet mellom alminnelig og spesiell forvaltningsrett
- Sentrale hensyn ved vurdering av forvaltningens oppbygning og virksomhet (særlig rettssikkerhet, styring og effektivitet)
- Reglene om delegasjon og intern styring i forvaltningen
- Reglene om offentlighet
- Forvaltningslovens sentrale regler, særlig om anvendelsesområde, utredningsplikt, habilitet, varsling, partsoffentlighet, vedtak, underretning, begrunnelse og klage
- Reglene om omgjøring av forvaltningsvedtak
- Kravet til rettslig grunnlag for avgjørelser (kompetanse) og faktiske handlinger (tillatelse), herunder legalitetsprinsippet
- Reglene om vilkår for begunstigende forvaltningsavgjørelser
- Hjemmelstolkning og grensene for forvaltningens materielle kompetanse, herunder skillet mellom kompetanse og frihet til (ikke) å bruke den, og kravet til korrekte fakta

- Reglene om ugyldighet
- Domstolens kompetanse til å prøve forvaltningens konkrete lovanvendelse (subsumsjonen) og deres tilbakeholdenhet med å bruke kompetansen

Studenten skal ha kjennskap til:

- Forvaltningens oppbygning og oppgaver
- Tjenestemennenes lojalitetsplikt og ytringsfrihet
- Forvaltningens virkemidler (forbud, påbud, tillatelser, vilkår, økonomiske ytelser, tjenester m.v.)
- Reglene om erstatning for ugyldige forvaltningsvedtak
- Systemet for tilsyn og kontroll med forvaltningen, derunder statskontroll med kommunene, Sivilombudsmannens kontroll og hvordan forvaltningsrettslige spørsmål kommer opp for og skal behandles av domstolene
- Etske spørsmål som ansatte i offentlig forvaltning kan bli stilt overfor

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttelitteratur)

1. Enten: Eckhoff, Torstein og Eivind Smith; Forvaltningsrett, 11. utgave, Universitetsforlaget, Oslo, 2018

Kapitler som dekker temaer studentene skal ha «god forståelse» av:

Kapittel 1 Presentasjon av forvaltningsretten

Kapittel 2 Noen grunnbegreper

Kapittel 3 Momenter til vurderingen av forvaltningens virksomhet

Kapittel 6 Forvaltningsorganene

Kapittel 8 Organisasjons- og instruksjonsmyndighet

Kapittel 9 Delegasjon og annen kompetansetildeling

Kapittel 11 Generelle krav til forvaltningens saksbehandling

Kapittel 12 Habilitet

Kapittel 13 Offentlighet for forvaltningens saksdokumenter

Kapittel 15 Forvaltningsloven og andre regler om saksbehandlingen

Kapittel 16 Noen grunnbegreper i forvaltningsprosessen

Kapittel 17 Forberedelse av enkeltvedtak

Kapittel 18 Vedtak, begrunnelse og underretning

Kapittel 19 Klage til overordnet forvaltningsorgan

Kapittel 20 Omgjøring uten klage

Kapittel 23 Rettslig grunnlag for forvaltningens virksomhet Legalitetsprinsippet mv.

Kapittel 24 Hvor lang rekke forvaltningens kompetanse? Myndighetsoverskridelse

Kapittel 25 Kompetanse til å sette vilkår som medfører plikter

Kapittel 29 Ugyldighetsgrunner

Kapittel 33 punkt III Domstolskontroll

Kapitler som dekker temaer som studentene skal ha «kjennskap» til:

Kapittel 4 Forvaltningens oppgaver og virkemidler

Kapittel 7 Offentlige tjenesteforhold og verv

Kapittel 10 Bevilingsmyndighet og kompetanse til å påføre stat og kommune økonomiske forpliktelser

Kapittel 14 Taushetsplikt til vern for private interesser

Kapittel 22 Forvaltningslovens regler om forskrifter

Kapittel 30 Følger av ugyldighet

Kapittel 32 Tilsyn og kontroll med forvaltningen mv

Kapittel 33 punkt I, II, IV, V, VI Domstolskontroll

Kapitler som faller utenfor pensum:

Kapittel 5 Forvaltningens historiske utvikling

Kapittel 21 Dekning av saksomkostninger

Kapittel 26 Avtalekompetanse mv.

Kapittel 27 Konesjoner og andre tillatelser

Kapittel 28 Støtte, tjenesteytelser og monopolisert forretningsvirksomhet

Kapittel 31 Håndheving av vedtak og regler

Eller: Graver, Hans Petter, Alminnelig forvaltningsrett, 5. utg. Oslo 2019,

Hovedlitteratur. ALTERNATIV: Velg denne eller Eckhoff, Torstein og Eivind Smith: Forvaltningsrett, 11. utgave 2018.

Hvis du velger denne inngår disse:

Kapitler som dekker temaer studentene skal ha «god forståelse» av:

Kapittel 4 Grunnleggende forvaltningsrettslige prinsipper

Kapittel 5 Legalitet

Kapittel 6 Domstolsprøving av forvaltningens avgjørelser

Kapittel 7 Kontradiksjon og forsvarlig saksbehandling

Kapittel 8 Nøytralitet og saklighet (myndighetsmisbruk)

Kapittel 9 Forholdsmessighet

Kapittel 10 Innholdsmessige prinsipper

Kapittel 12 Instruksjonsmyndighet

Kapittel 13 Delegasjon av myndighet

Kapittel 16 Forvaltningsskjønnet

Kapittel 17 Vilkår

Kapittel 19 Forvaltningsloven og offentleglova

Kapittel 20 Forvaltningslovens virkeområde

Kapittel 21 Habilitet

Kapittel 22 Generelle regler om forholdet mellom forvaltningen og borgerne, unntatt 22.3

Kapittel 23 Innsynsrett og taushetsplikt

Kapittel 24 Virkeområde til forvaltningslovens regler om enkeltvedtak

Kapittel 25 Partsbegrepet

Kapittel 26 Saksbehandling enkeltvedtak – generelle synspunkter

Kapittel 27 Kontradiksjon, varsel, innsyn og uttalerett

Kapittel 29 Krav til avgjørelsen

Kapittel 30 Administrativ overprøving
Kapittel 31 Omgjøring
Kapittel 31 Ugyldighet

Kapitler som dekker temaer som studentene skal ha «kjennskap» til:

Kapittel 2 Etikk
Kapittel 11 Organisering av forvaltningen
Kapittel 14 Forvaltningens virkemidler
Kapittel 15 Virkemidlenes rettsgrunnlag
Kapittel 18 Uskrevne krav til saksbehandlingen
Kapittel 33 Saksbehandling ved forskrifter
Kapittel 35 Det offentliges erstatningsansvar
Kapittel 36 Systemer for tilsyn og kontroll med forvaltningen

Kapitler som faller utenfor pensum:

Kapittel 1 Innledning
Kapittel 3 Forvaltningens oppgaver
Kapittel 5.2.4 Lovkrav i EØS-avtalen
Kapittel 6.2 EMK og EØS-rettslige utgangspunkter
Kapittel 11.1 Innledning – fra klassisk byråkrati til markedsstat
Kapittel 11.6 (feilaktig kalt 10.6) Europeisering av forvaltningen
Kapittel 14.1 og 14.2, virkemidler
Kapittel 15.7 Avtalekompetanse og offentlig myndighetsutøvelse
Kapittel 18 Uskrevne krav til saksbehandlingen
Kapittel 22.3 Informasjonsvirksomhet og mediehandling
Kapittel 26.4 Måter en sak kommer i gang på og 26.5 Oversikt
Kapittel 28 Bevis og vurdering av faktum
Kapittel 32 Partens krav på dekning av sakskostnader

2. Eriksen, Christoffer C. og Halvard Haukeland Fredriksen, Norges europeiske forvaltningsrett, Oslo, Universitetsforlaget, 2019
Kap 1.1 Bokens emne
Kap. 5.1-5-7 EU-rettslige prinsipper
kap 6.1-6.3, 6.7, 6-10-6.11 Alminnelige EU/EØS-rettslige krav til forvaltningens saksbehandling

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

EØS-rettslige kilder og dommer fra EMD.

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Kjønnsperspektiv er i liten grad inkludert i læringskrav/litteratur.

Det finnes ingen lærebok i alm forvaltningsrett som er skrevet av kvinner.

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Fyll inn

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Endringen gjøres for å få plass til EØS-forvaltningsrett i pensum. Å ta inn dette krever ikke noe nytt punkt i læringskravene. For å kompensere foreslås likevel at det nevnte læringskravet om avtaler går ut. Grunnen til at dette er valgt, er at det er vanskelig tilgjengelig stoff som det for tiden ikke undervises i.

Fra Eriksen og Fredriksen tas inn 72 s.

Fra Eckhoff og Smith tas ut kap. 26-27, i alt 28 s. Pensum i denne var tidligere 475 s.

Fra Graver tas ut flere mindre avsnitt, i alt 52 s. Pensum i denne var tidligere 498 s.

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUS2111 Internasjonale menneskerettigheter

SKRIV KORT OM HVILKE ENDRINGER SOM FORESLÅS OG HVORFOR (f.eks. ny utg. el. nye artikler. Hvor mange sider dette utgjør av sist vedtatte litteraturliste og om endringen består i oppdatering av bøker\artikler\ fagbeskrivelse \læringskrav)

Hovedlitteraturen (Menneskerettigheter i et nøtteskall) kommer i ny utgave før jul 2020. På grunn av en endring i bokens kap. 4 må det gjøres en mindre endring i angivelsen av hvilke punkter som ikke omfattes av hovedlitteraturen. I någjeldende angivelse av hovedlitteratur er det også angitt sidetall, men det kan jeg foreløpig ikke gi for 2. utgave siden boken ikke har kommet så langt i prosessen ennå at sidetallene er klare.

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR

Fyll inn

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Fyll inn

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Fyll inn

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttlitteratur)

Ny angivelse av hovedlitteratur (ny utgave):

Vibeke Blaker Strand og Kjetil Mujezinovic Larsen: Menneskerettigheter i et nøtteskall, Oslo, Gyldendal akademisk, 2. utg., 2020

Hele boken med unntak av punktene: 2.1.3, 2.2.2, 2.2.3, 3.3, 4.4, 4.6, 4.7, 4.14, 4.15, 4.16, 4.18, 4.19, 4.21, 4.22.

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Fyll inn

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNSBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Fyll inn

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Fyll inn

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Fyll inn

Velferdsrett

Litteratur

Innføringslitteratur

- **Kjønstad, Asbjørn, Aslak Syse og Morten Kjelland:** Velferdsrett I: Grunnleggende rettigheter, rettssikkerhet og tvang, 6. utg. Oslo: Gyldendal Juridisk, 2017, kapittel 1, kapittel 2 punkt 2.1 og punkt 2.2 og kapittel 4 punkt 4.1 og 4.2

Hovedlitteratur

- **Kjønstad, Asbjørn, Aslak Syse og Morten Kjelland:** Velferdsrett I: Grunnleggende rettigheter, rettssikkerhet og tvang, 6. utg. Oslo: Gyldendal Juridisk, 2017

Følgende punkter i «Velferdsrett I» Kjønstad, Syse og Kjelland, 6. utg. 2017 er pensum:

- punkt 2.3, punkt 2.4
- punkt 3.2, punkt 3.4.1, punkt 3.4.2, punkt 3.4.3, punkt 3.4.6, punkt 3.5.1, punkt 3.5.2, punkt 3.5.3, punkt 3.5.4, punkt 3.5.5, punkt 3.5.6, punkt 3.5.13,
- punkt 4.3.1, punkt 4.3.2, punkt 4.3.3, punkt 4.4, punkt 4.5, punkt 4.8,
- punkt 5,
- punkt 6.1, punkt 6.2.1.1, punkt 6.2.1.2, punkt 6.2.2, punkt 6.2.3, punkt 6.3, punkt 6.4.1, punkt 6.4.2, punkt 6.5.1, punkt 6.5.2, punkt 6.6, punkt 6.7,
- punkt 7.1, punkt 7.2, punkt 7.3.1, punkt 7.3.2, punkt 7.3.3.1, punkt 7.5,
- ~~punkt 8.1, punkt 8.2, punkt 8.6,~~
- punkt 9.1, punkt 9.2, punkt 9.4, punkt 9.5, punkt 9.6, punkt 9.7, punkt 9.8, punkt 9.12,
- punkt 10.4.2, punkt 10.5, punkt 10.6.1, punkt 10.6.2, punkt 10.6.4, punkt 10.6.5, punkt 10.6.7, punkt 10.6.8, punkt 10.6.9, punkt 10.6.10, punkt 10.7.1, punkt 10.7.2, punkt 10.7.3, punkt 10.7.4, punkt 10.9.1, punkt 10.9.2, punkt 10.10
- Rapporten «Ikke stykkevis og delt. Om Arbeids- og velferdsetatens EØS-rettslige forpliktelser». Ingunn Ik Dahl, Christian Franklin, Martin Hennig og Johan Vorland Wibye, 2019. Rapporten er tilgjengelig her: <https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kontakt-nav/feiltolkning-av-eos-reglene/rapport-juridisk-gjennomgang-av-eos-rettslige-forpliktelser>

Commented [I11]: Kommentar: dette strykes, fordi punktet om inntektssikring i høy alder er tatt ut av læringskravene

Commented [I12]: Kommentar: denne tas inn for å styrke hvordan EØS-spørsmål er behandlet i velferdsrettslitteraturen. Rapporten er offentlig tilgjengelig på nett – men jeg foreslår at vi også laster den opp et passende sted på fakultetets nettsider. Det viktigste nå er vel å få den inn på litteraturlisten.

Tilleggs litteratur

- **Bogstad, Biørn** (red.): *Trygd og pensjon i EØS*, Oslo: Gyldendal akademisk 2015, kapittel 1 og 2
- **Bendiksen, Lena R.L. og Trude Haugli:** *Sentrale emner i barneretten*, 2. utg., Universitetsforlaget 2015.
- **Bårdsen, Arnfinn:** «Høyesteretts praksis på psykiatrifeltet», *Kritisk juss* 2016, s. 238–262.
- **Holgersen, Gudrun:** *Sykdom, symptomer og diagnoser. Folketrygdens sykdomsvilkår i lys av nyere rettspraksis*, i Aslak Syse, Kirsten Ketscher, Kåre

Lilleholt og Eivind Smith (red.) *Velferd og rettferd: Festskrift til Asbjørn Kjønsstad*, 2013 s. 3001–314

- **Høstmælingen, Njål, Elin Saga Kjørholt og Kirsten Sandberg:** *Barnekonvensjonen. Barns rettigheter i Norge*, 3. utgave, Universitetsforlaget 2016, kap. 3, 5, 8, 9, 10 og 11.
- **Ikdahl, Ingunn og Vibeke Blaker Strand (red.):** *Rettigheter i velferdsstaten: begreper, trender, teorier*, Oslo: Gyldendal Juridisk 2016
- **Ikdahl, Ingunn:** *Hvilken vekt skal man legge på Trygderettens praksis? Argumenter fra en empirisk studie av rettsutvikling i trygderettsforvaltningen*, i Ulf Stridbeck, Morten Kjelland og Reidun Førde (red.) *Cand.mag., cand.med., cand.jur., cand.alt Festskrift til Aslak Syse*. Oslo 2016 s. 307–318
- **Ketscher, Kirsten:** *Socialret: prinsipper, rettigheter, værdier*, 4. utg., København: Karnov Group, 2014, kapittel 2 og 4
- **Kjellevold, Alice:** Sosiale menneskerettigheter – av betydning for norsk helse- og sosialrett, *Nordisk Tidsskrift for Menneskerettigheter*, 2006 s. 301–317.
- **Kjønsstad, Asbjørn, Aslak Syse og Morten Kjelland:** *Velferdsrett II: Barnevern- og sosialrett*, 5. utg. Oslo: Gyldendal Juridisk, 2017.
- **Syse, Aslak:** Tvungent psykisk helsevern – enkelte kommentarer, *Kritisk juss* 2016, s. 278–300.
- **Søvig, Karl Harald:** Europereisering av sosialretten. I *Nordisk Socialrättslig Tidsskrift* 2010 s. 113–134.
- ~~Søvig, Karl Harald: Europereisering av sosialretten. I *Nordisk Socialrättslig Tidsskrift* 2010 s. 113–134.~~

~~Doms-, material- og oppgavesamlinger~~

- ~~Kjønsstad, Asbjørn og Aslak Syse: *Velferdsrett III, Doms- og materialsamling i velferdsrett*, Oslo 2004, (Gyldendal Akademisk). Denne boken inneholder de viktigste avgjørelsene på velferdsrettens område, med studiespørsmål, tidligere eksamensoppgaver med sensorveiledninger mv.~~

Commented [I13]: Fjernes pga dobbeltoppføring

Commented [I14]: Denne materialsamlingen kan strykes pga alder.

Velferdsrett

Beskrivelse av fagområdet

Emnet behandler reglene som sikrer borgerne grunnleggende rettigheter av velferdsrettslig karakter, så som rett til utdanning, arbeid, helsetjenester, sosiale tjenester og trygdeytelser ved sykdom, arbeidsløshet, uførhet, ~~alders~~ ~~over 62 år,~~ ~~dødsfall~~, aleneomsorg for barn m.v. Emnet behandler også regler i barnevernloven og psykisk helsevernloven som åpner for ulike tvangstiltak som kan gjennomføres av hensyn til vedkommende selv eller av hensyn til samfunnet.

Commented [111]: Kommentar: dette tas ut for å gi mer rom til EØS. Endret også nedenfor og i litteraturlisten.

Hva lærer du?

Kunnskaper

Studenten skal ha god forståelse av følgende generelle temaer:

- Rettighetsbegrepet i velferdsretten
- Rettssikkerhetsgarantiene i velferdsretten
- Rettskildesituasjonen i velferdsretten
- Menneskerettighetsperspektiv på velferdsretten
- Velferdsstaten, ~~og~~ Grunnloven og EØS

Studenten skal ha god forståelse av følgende tjenester og stønadsordninger:

- Reglene om rett til helse- og omsorgstjenester fra kommunen
- Reglene om rett til spesialisthelsetjenester
- Reglene om rett til trygdeytelser til livsopphold ved sykdom, arbeidsavklaring, uførhet, fødsel og adopsjon samt aleneomsorg for barn
- Reglene om økonomisk stønad etter lov om sosiale tjenester i NAV
- Reglene om tvang overfor barn og foreldre
- Reglene om tvang overfor ~~og~~ mennesker med psykiske lidelser

Studenten skal ha kjennskap til:

- Regler om rett til arbeid og utdanning etter menneskerettighetene
- Trygdeytelser ved arbeidsløshet
- Reglene om kontantstøtte
- ~~En oversikt over ordningene for inntektsikring i høy alder~~
- Velferdspolitiske hensyn og debatter

Ferdigheter

Studenten skal kunne:

- Identifisere velferdsrettslige problemstillinger i et saksforhold
- Drøfte og løse konkrete rettsspørsmål i velferdsretten
- Analysere vedtak om rettighetsbaserte ytelser og vedtak om tvangsinngrep
- Foreta vurderinger av slike vedtaks gyldighet i lys av rammer gitt i Grunnloven, menneskerettighetskonvensjoner, EØS-rett, lover og forskrifter

- Formulere og formidle kunnskaper om velferdsrettslige problemstillinger
- Foreta rettspolitiske vurderinger av rettsreglene på dette området

-----Original Message-----

From: Tarjei Bekkedal <tarjei.bekkedal@jus.uio.no>
Sent: Friday, November 20, 2020 11:27 AM
To: Anders Westbye <anders.westbye@jus.uio.no>
Subject: Re: JUS2111 og folkerettens virkning i norsk rett

Hei, det er godkjent.

mvh

Tarjei

From: Anders Westbye
Sent: 20 November 2020 11:22
To: Tarjei Bekkedal
Subject: FW: JUS2111 og folkerettens virkning i norsk rett

Hei Tarjei!

Det har blitt foretatt en liten endring i læringskrav og tilleggslitteratur i statsrett, jf. e-post-utveksling under. Kan du bekrefte at endringene kan tilføyes selv om fristen var for en stund siden? Endringene er som følger:

'I den delen av læringskravene der det står at "Studenten skal ha god forståelse av" legges til følgende kulepunkt:

"- Grunnprinsippene for folkerettens virkning i nasjonal rett."

Under tilleggslitteraturen i statsrett kan legges til to punkter:

"Geir Ulfstein og Morten Ruud, Folkerett (5. utg.), kapittel 3"

"Anine Kierulf, Hvilken rolle spiller Grunnloven § 100 i Høyesteretts ytringsfrihetspraksis? Lov og Rett 2012 s. 131-150"

From: Stian Øby Johansen <s.o.johansen@jus.uio.no>
Sent: Wednesday, November 18, 2020 11:25 AM
To: Anine Kierulf <anine.kierulf@jus.uio.no>
Cc: Kjetil Mujezinovic Larsen <k.m.larsen@jus.uio.no>; Jon Christian Fløysvik Nordrum <j.c.f.nordrum@jus.uio.no>
Subject: JUS2111 og folkerettens virkning i norsk rett

Takk for et effektivt møte i dag! Her er et forsøk på å oppsummere og konkludere:

Per i dag er i alle fall min erfaring at studentene har for dårlig forståelse for forholdet mellom det folkerettslige og det nasjonale (norske) rettssystemet. Noe av forklaringen ligger i historikken, og da

særlig overgangen fra JUR2000 til JUS2111/JUS2211, hvor det kan se ut som om tanken var at EØS-faget (som først lå på JUS2111) hadde "ansvaret" for å ta opp slike spørsmål.

Her er en stikkordsmessig oversikt over historikken:

- * JUR2000:
 - * Var en del av folkerettsfaget (Ulfstein/Ruud kapittel 3).
 - * Læringskravet den gang: god forståelse av "folkerettens virkning i norsk rett".
- * Overgangen til JUS2111:
 - * Ikke lenger noe eget kunnskapskrav.
 - * Kap 3 i Ulfstein/Ruud ikke lenger pensum.
- * Fremstår som et bevisst valg, men uklart hva man tenkte.
 - * En mulighet: dette skulle dekkes i EØS-rettspensumet.
 - * (JUS2111 bestod opprinnelig av statsrett, folkerett og EØS-rett.)
 - * Sensorveiledning H2012 (JUR2000/JUS2111):
 - * "Under gammel ordning er dette følgelig en sentral del av pensum. Under ny ordning (JUS2111) er det angitt at kapittel 3 ikke er en del av hovedlitteraturen, og det er ikke lenger noe eget kunnskapskrav knyttet til gjennomføring og virkninger i nasjonal rett. For studentene på JUS2111 må det følgelig stilles moderate krav til kandidatene [...]. Men noe bør de kunne om hovedprinsippene for gjennomføring av generell folkerett (det er også vist til dette i EØS-rettspensum)."

Status per i dag er som følger:

- * EØS-retten er flyttet til JUS2211, slik at EØS-retten ikke gir dem noen god innføring i temaet.
- * Læringskrav JUS2111:
 - * Ingen spor av forholdet mellom folkeretten og nasjonal rett.
- * Pensum JUS2111:
 - * Høgberg (3. utg.) drøfter gjennomføring kort ifbm Grunnlovens menneskerettighetsvern, på s. 122-128.
 - * Smith (4. utg.) er innom spørsmålene i bruddstykker på s. 137-147.
- * Undervisning:
 - * Lite fokus på disse problemstillingene, ut over forholdet mellom Grunnlovens menneskerettigheter og EMK + menneskerettsloven.

* Utfordring:

* Det er ikke lett å innplassere tematikken i f.eks. ett fags kursrekke, fordi det er snakk om et generelt metodespørsmål som går på tvers av fagene.

* Uten relativt god forståelse for hver av de tre fagene (som studentene gjerne først har etter de har gjennomført kurs) vil nok tematikken fremstå som ganske abstrakt og vanskelig tilgjengelig.

For å tydeliggjøre viktigheten av forståelsen av folkerettens virkning i norsk rett, har vi i dagens møte blitt enige om å gjøre følgende tiltak snarest mulig (v21 så langt det lar seg gjøre mtp frister for endring av læringskrav o.l.):

* Ingen pensumendringer, da litteraturen i statsrett for såvidt dekker det minimum studentene trenger av kunnskap.

* Problemet er antagelig heller at de ikke skjønner at dette er viktig, eller ikke skjønner at stoffet er generelt (det siste gjelder særlig de som leser Høgberg, som knytter diskusjonen tett opp mot menneskerettighetene)

* Statsrett (Anines ansvar):

* Det legges til et læringskrav i statsrett, for å tydeliggjøre at denne delen av pensum er viktig.

* Det kan f.eks. formuleres slik: studentene skal ha god forståelse av "grunnprinsippene for folkerettens virkning i nasjonal rett."

* (Dette er en litt "mildere" formulering enn i JUR2000, for å signalisere at det er grunntrekkene de skal ha god forståelse for. Detaljene kan lære mer om i EØS-rett på JUS2211, samt i metodefaget på 4. studieår.)

* Ulfstein/Ruud, Folkerett (5. utg.) kapittel 3 legges til som tillegglitteratur i statsrett.

* Gjerne med en note i Leganto om at dette kapittelet gir en alternativ, og mer generell, fremstilling av folkerettens virkning i norsk rett.

* Sammenknyttende undervisningslementer i slutten av semesteret (Stian ansvar):

* At prosedyreøvelsen nå er tverrfaglig gjør det mulig å ha fokus på gjennomføring av folkerett/MR i norsk rett.

* Øvelsen hadde et helt tydelig fokus på gjennomføringsproblemstillinger denne høsten.

* I de kommende semestrene skal øvelsen fortsette å ha et slikt fokus.

* Etterhvert kan prosedyreøvelsesoppaver (som må nyskrives hvert semester) omskrives og gjenbrukes som (deler av) fakultetsoppgaver og praktikumsforelesningsoppgaver.

* Det endelige målet er at alle disse tre sammenknyttende elementene på JUS2111 skal ta opp problematikk knyttet til forholdet mellom folkeretten og norsk rett.

* Formålet med disse grepene er todelt:

* Å tydeliggjøre viktigheten av folkerettens virkning i norsk rett som et gjennomgripende JUS2111-tema.

* Å undervise studentene i denne tematikken når de er modne for det, nemlig mot slutten av semesteret.

(Du må forresten bare si ifra om jeg har oppfattet enigheten noe forskjellig fra deg Anine. Dette er mitt forsøk på å oppsummere, som avtalt.)

Vennlig hilsen

--

Stian Øby Johansen

Førsteamanuensis (Associate Professor)

Senter for europarett (Centre for European Law), Universitetet i Oslo <http://people.uio.no/stiaoj>

<<http://people.uio.no/stiaoj>>

My new book: The Human Rights Accountability Mechanisms of International Organizations (CUP 2020)

<http://www.cambridge.org/9781108495677>

Arnesen i Knoph

Kapittel	Sider
14	<i>EU-samarbeidet og EØS-dimensjonen</i> 2
15	<i>Materiell EØS-rett</i> 11
<u>Totalt</u>	<u>13</u>

Sejersted m.fl.

Kapittel	Sider
7	<i>Ny sekundærlovgivning i EU/EØS</i> 11
8	<i>Gjennomføring av EØS-retten i norsk rett</i> (erstattes av kap 8 i Fredriksen/Ma
9	<i>Innledning til rettskildene</i> 4
14	<i>EØS-reglens betydning i norsk rett</i> (erstattes av kap 8 i Fredriksen/Ma
15	<i>EØS-markedet - en introduksjon</i> (erstattes av kap 2 i Fredriksen/Ma
16	<i>De fire friheter - generelle hovedtrekk</i> (erstattes av kap 2 i Fredriksen/Ma
17	<i>Fritt varebytte</i> 38 (punkt 17.1.1 erstattes av kap 2 i F
18	<i>Fri bevegelse for personer og tjenester</i> (erstattes av kap 2 i Fredriksen/Ma
19	<i>Fri bevegelse for arbeidstakere</i> 24 (punkt 19.2 erstattes av kap 2 i Fre
20	<i>Etableringsretten</i> 14 (punkt 20.2 erstattes av kap 2 i Fre
21	<i>Fri bevegelse for tjenester</i> 24 (punkt 21.2 erstattes av kap 2 i Fre
<u>Totalt</u>	<u>115</u>

Fredriksen og Mathisen

Kapittel	Sider
1	<i>EØS-avtalen (innledning)</i> (vi trenger ikke mer innledningsst
2	<i>Den materielle EØS-retten</i> 28 (synes det er vanskelig å vite hvilke
3	<i>Institusjonene</i> (dekkes av Knoph? Intet av dette e
4	<i>Løpende endring av EØS-avtalen</i> 14 (dekkes vel greit i Sejersted m.fl. k
5	<i>Håndhevelse og kontroll</i> (dekkes bare i forelesninger p.t.? I
6	<i>EØS-domstolene</i> (dekkes bare i forelesninger p.t.? I
7	<i>EØS-rettslig metode</i> (vanskelig å ta inn noe av dette, fo
8	<i>Gjennomføring og gjennomslag</i> 56 (uten punktene 1,3.5, 3.7, 3.8, 4.1,
<u>Totalt</u>	<u>98</u>

TOTALSUM (alle bøkene):

226

Mathisen)

Mathisen)

Mathisen)

Mathisen)

Fredriksen/Mathisen)

Mathisen)

Fredriksen/Mathisen)

Fredriksen/Mathisen)

Fredriksen/Mathisen)

off)

De deler som skal utelates her, men sidetallet er beregnet ut i fra at bare følgende punkter er med: 1, 2.1, og pensum i Sejersted m.fl. per nå)

Kap 7, men vi kan bruke Fredriksen/Mathisen uten å øke sidetallet nevneverdig hvis punktene 2, 3, 6.5, 6.6 og 6.7 er utelatt. (Antet av dette er pensum i Sejersted m.fl. per nå)

(Antet av dette er pensum i Sejersted m.fl. per nå)

Vi beslår at vi heller beholder de få sidene om temaet i Sejersted m.fl. kap. 9)

(5.1, 5.5, 5.6, 6, 7.2, 8, og 9)

, 2.2, 3.1, 3.2, og 3.3)

.7, og 8-13 utgår. Da behandles samme tema som i Sejersted m.fl, bortsett fra pkt. 3 om påvirkningsmu

iligheten)

Arnesen i Knoph

Kapittel		Sider
14	<i>EU-samarbeidet og EØS-dimensjonen</i>	2
15	<i>Materiell EØS-rett</i>	11
<hr/>		
<u>Totalt</u>		<u>13</u>

Sejersted m.fl.

Kapittel		Sider
7	<i>Ny sekundærlovgivning i EU/EØS</i>	11
8	<i>Gjennomføring av EØS-retten i norsk rett</i>	23
9	<i>Innledning til rettskildene</i>	4
14	<i>EØS-reglens betydning i norsk rett</i>	10
15	<i>EØS-markedet - en introduksjon</i>	6
16	<i>De fire friheter - generelle hovedtrekk</i>	17
17	<i>Fritt varebytte</i>	39
18	<i>Fri bevegelse for personer og tjenester</i>	7
19	<i>Fri bevegelse for arbeidstakere</i>	32
20	<i>Etableringsretten</i>	25
21	<i>Fri bevegelse for tjenester</i>	35
<hr/>		
<u>Totalt</u>		<u>209</u>

TOTALSUM (begge bøker):

222

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUS4121 H20 Rettsøkonomi I

SKRIV KORT OM HVILKE ENDRINGER SOM FORESLÅS OG HVORFOR (f.eks. ny utg. el. nye artikler. Hvor mange sider dette utgjør av sist vedtatte litteraturliste og om endringen består i oppdatering av bøker\artikler\ fagbeskrivelse \læringskrav)

Ny tillegglitteratur: 792 sider

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR

Fyll inn

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Fyll inn

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Fyll inn

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttelitteratur)

Tillegglitteratur:

BOK: Rettsøkonomi: En eksamensrettet innføring

Børresen, Louisa; Dahlum, Andrea; Thøgersen, Joachim, 1. utgave, Oslo, Gyldendal, [2020], Totalt antall sider 360 sider ISBN/EAN: 9788205521384

BOK: Rettsøkonomi i nordiske dommer

Stavang, Endre; Lando, Henrik; Eide, Erling, Oslo, Privatsrettsfordet, 192, [2014], Totalt antall sider 255 sider

BOK: Rettsøkonomi i nøtteskall

Berge, Beate Kathrine; Mähönen, Jukka, 1. utgave, Oslo, Gyldendal, [2019], Totalt antall sider 177 sider

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Fyll inn

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Fyll inn

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Fyll inn

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Fyll inn

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUS4211 Prosess og strafferett

SKRIV KORT OM HVILKE ENDRINGER SOM FORESLÅS OG HVORFOR (f.eks. ny utg. el. nye artikler. Hvor mange sider dette utgjør av sist vedtatte litteraturliste og om endringen består i oppdatering av bøker\artikler\ fagbeskrivelse \læringskrav)

Det foreslås lagt inn tre artikler i tilleggslitteraturen. Dette er artikler i kjerneproblemstillinger i faget og studentene kan ha god nytte av artiklene som supplement til hovedlitteraturen.

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR

Ingen endringer

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Ingen endringer

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Ingen endringer

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttelitteratur)

Følgende tre artikler ønsket satt inn i tilleggslitteraturen:

Tarjei Ellingsen Røsvoll, «Overvektsprinsippets fremvekst», TfR nr. 2-3/2020 s. 161-218

Jens Edvin A. Skoghøy, «Partenes påstandsgrunnlag som kompetansebegrensning for domstolene i dispositive sivile saker», Jussens Venner nr. 4/2020 s. 207-233

Ørnulf Øyen, «Tvisteloven og bevisretten – en oversikt», Jussens Venner nr. 3/2020 s. 129-162

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Ja

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Ja

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Nei

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUS 4211/Strafferett

SKRIV KORT OM HVILKE ENDRINGER SOM FORESLÅS OG HVORFOR (f.eks. ny utg. el. nye artikler. Hvor mange sider dette utgjør av sist vedtatte litteraturliste og om endringen består i oppdatering av bøker\artikler\ fagbeskrivelse \læringskrav)

Hovedlitteratur i strafferett justeres. I Andenæs: alminnelig strafferett utgår enkelte avsnitt mens andre avsnitt nå blir en del av pensum. Sidemengden etter endringen er i hovedsak densamme (ca 2 sider økning). Til Eskeland, Strafferett tilføyes et nytt avsnitt, som innebærer at tekstmengden øker med ca 30 sider; tekstmengden blir likevel den samme som for Andenæs.

I tillegg må litteraturen (både Eskeland og Andenæs) oppdateres pga av en lovendring. Pga mangel på litteratur erstattes relevant avsnitt av tilsvarende sider i proposisjonen.

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR

Ut fra Andenæs:

- 38.VI, 38.VII p. 8-14
- 39.III p. 2
- 40.III

Inn i Andenæs

- 41.III-VI, VII unntatt p. 5-6
- 42.II-III, VIII
- 47, V-VII

- Kap 28 går også ut men erstattes med Prop. 154 L (2016-2017), s. 19, og s. 228-232 (strl. § 20), inkl. s. 83-85 (kap. 4.11.1.1-2)

- Kap. 46 går også ut men erstattes med Prop. 154 L (2016-2017), s. 122, 231-234

Eskeland: Strafferett

Kap. 10 går ut, erstattes med Prop. 154 L (2016-2017), s. 19, og s. 228-232 (strl. § 20), inkl. s. 83-85 (kap. 4.11.1.1-2)

Kap. 18.1-3 går i tillegg inn i Eskeland

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Fyll inn

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttelitteratur)

Fyll inn

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Fyll inn

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Fyll inn

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Fyll inn

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Fyll inn

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUS4111 Etikk

SKRIV KORT OM HVILKE ENDRINGER SOM FORESLÅS OG HVORFOR (f.eks. ny utg. el. nye artikler. Hvor mange sider dette utgjør av sist vedtatte litteraturliste og om endringen består i oppdatering av bøker\artikler\ fagbeskrivelse \læringskrav)

Endring av hovedlitteratur om advokatetikk. Haraldsens artikkel mer informativ enn Normanns, og finnes i boka Juss og Etikk, som inneholder andre tekster til de ulike juristroller, noe som gjør dette enklere for studentene å forholde seg til.

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR

Fyll inn

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Fyll inn

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Fyll inn

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttelitteratur)

Går ut:

Norman, Jeppe: God advokatskikk og etiske rammer for utøvelse av advokatyrket,

Og erstattes med:

Haraldsen, Haakon: God advokatskikk, i: Arne Fanebust (red.): Juss og Etikk, 2. utg. Universitetsforlaget 2019.

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Fyll inn

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Fyll inn

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Fyll inn

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Se ovenfor

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUR 1285 Innføring i markeds-, konkurranse- og immaterialrett

SKRIV KORT OM HVILKE ENDRINGER SOM FORESLÅS OG HVORFOR (f.eks. ny utg. el. nye artikler. Hvor mange sider dette utgjør av sist vedtatte litteraturliste og om endringen består i oppdatering av bøker\artikler\ fagbeskrivelse \læringskrav)

Det foreslås ny hovedlitteratur. En nyskrevet bok som dekker læringskravene er under utgivelse og vil bli klar til undervisningsstart i februar 2020. Dagens hovedlitteratur har vært basert på et kompendium, og er fragmentert og til dels utdatert som følge av at det ikke har vært ansett hensiktsmessig å videreføre kompendiet. En egen fremstilling skrevet av faglærerne har vært planlagt lenge, og er endelig realisert.

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR

Ca. 400

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Ingen endringer

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Ingen endringer.

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttelitteratur)

Dagens hovedlitteratur erstattes med: Harald Irgens-Jensen, Ole-Andreas Rognstad, Kristina Stenvik, Inger Berg Ørstavik og Eirik Østerud: «Markedsrett. Innføring i Markedsførings-, konkurranse- og immaterialrett», Oslo: Universitetsforlaget 2021.

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Mye internasjonalt rettsstoff som er dekket i den nye fremstillingen.

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Kjønnsperspektiv er ikke umiddelbart relevant i dette faget og har vært redegjort for tidligere. Kjønnbalansen mellom forfatterne av foreslått hovedlitteratur er 3 menn og 2 kvinner. Det er en klar forbedring av tidligere forholdstall.

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Ingen endringer.

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Se ovenfor.

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUR1120/JUS5120 Utlendingsrett

SKRIV KORT OM HVILKE ENDRINGER SOM FORESLÅS OG HVORFOR (f.eks. ny utg. el. nye artikler. Hvor mange sider dette utgjør av sist vedtatte litteraturliste og om endringen består i oppdatering av bøker\artikler\ fagbeskrivelse \læringskrav)

Det foreslås bare endringer i litteraturlisten. For hovedlitteratur:

- En henvisning under hovedlitteratur er foreldet (den elektroniske kommentarutgaven til utlendingsloven). Lenken er foreldet etter at disse kommentarutgavene ble flyttet til Juridika, det aktuelle stoffet er ikke oppdatert, og lærebokens 2. utgave inneholder nå en god redegjørelse av det aktuelle temaet. Kommentارutgaven ble i sin tid tatt inn fordi lærebokens 1. utgave hadde blitt foreldet, og da 2. utgave kom, ble det av ukjent grunn ikke ryddet fullt opp i forholdet til kommentarutgave. Lærebokens kap. 16 foreslås nå tatt inn som hovedlitteratur. Dette har vært det eneste kapitlet i læreboken som ikke har vært oppført som hovedlitteratur, så da kan beskrivelsen forenkles til at hele læreboken er hovedlitteratur. Sideantallet forblir omtrent det samme.
- Hele læreboken er ca. 400 sider tekst (ekskl. forord, innholdsfortegnelser og registre). Bokens lærestoff går fra s. 21 til s. 428, men av disse går 10 sider bort til to tomme tittelblader for hver «del» av boken (s. 21-22, s. 45-46, s. 169-170, s. 341-342 og s. 377-378). Samlet omfang lærestoff er derfor under 400 sider (398 sider), og jeg legger til grunn at boken som helhet kan være hovedlitteratur på BA-nivået, JUR1120.
- Innenfor sidetallsnormen på MA-nivå, JUS5120, er det plass til ca. 200 sider i tillegg til læreboken, og gjeldende hovedlitteratur utnytter nok ikke rammene godt nok (selv når deler av den elektroniske kommentarutgaven var regnet med). Det foreslås derfor å ta inn ekstra hovedlitteratur (på engelsk) på 205 sider.

For støttelitteratur:

- Angivelsen av fagets støttelitteratur har stått uendret gjennom mange år, og fremstår nå som litt tilfeldig og til dels foreldet. Det foreslås en full overhaling.

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR

JUR1120: 398 sider

JUS5120: 603 sider

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Uendret

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Uendret

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttelitteratur)

Hovedlitteratur: Oppføringen med Vigdis Vevstad slettes på begge nivåer. Ny angivelse av hovedlitteratur er slik:

JUR1120:

- Øyen, Øyvind Dybvik: Lærebok i utlendingsrett, Universitetsforlaget 2018, 2. utgave (hele boken).

JUS5120:

- Øyen, Øyvind Dybvik: Lærebok i utlendingsrett, Universitetsforlaget 2018, 2. utgave (hele boken)
- Opeskin, Brian, Richard Perruchoud, Jillyanne Redpath-Cross: Foundations of international migration law, Cambridge University Press 2012, kap. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 (s. 1-176 og 205-233)

Støttelitteratur: Likt for begge emner. All eksisterende støttelitteratur tas ut, og erstattes med følgende liste:

- Elektronisk kommentarutgave til utlendingsloven, <https://juridika.no/lov/2008-05-15-35>
- Baklund, Kenneth Adale, Sigurd Bordvik og Øyvind Røyneberg: Utvisning, tvangsmidler og straff - utvalgte emner fra utlendingsretten, Gyldendal 2019
- NOU 2004: 20 Ny utlendingslov
- Ot.prp. nr. 75 (2006–2007) Om lov om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven)
- Prop. 90 L (2015–2016) Endringer i utlendingsloven mv. (innstramninger II)
- Chetail, Vincent: International Migration Law, Oxford University Press 2019
- Opeskin, Brian, Richard Perruchoud, Jillyanne Redpath-Cross: Foundations of international migration law, Cambridge University Press 2012 (resten av boken)
- Freedman, Jane: Gendering the International Asylum and Refugee Debate, Palgrave Macmillan 2015, 2. utgave
- EU-kommisjonens forslag 23. september 2020 til ny «Migration and Asylum Package», flere dokumenter tilgjengelig via https://ec.europa.eu/info/publications/migration-and-asylum-package-new-pact-migration-and-asylum-documents-adopted-23-september-2020_en

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Med endringen i hovedlitteratur vil JUS5120 ha fremmedspråklig litteratur.

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Læreboken er skrevet av flere forfattere, deriblant flere kvinnelige forfattere – ca 150 av 400 sider er skrevet av kvinnelige forfattere. Det er også et kjønnsperspektiv i innholdet, med oppmerksomhet på kvinners stilling blant annet innenfor flyktningmigrasjon og familiemigrasjon. I ny hovedlitteratur på JUS5120, Opeskin m.fl., har to av de valgte kapitlene kvinnelige forfattere. Kap. 8 i denne boken omhandler «Women, children and other marginalised migrant groups», og er tatt med for å styrke kjønnsperspektivene i faget. Det er også lagt til ny støttelitteratur med klart kjønnsperspektiv.

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Ingen.

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Begrunnelsen er gitt innledningsvis. Opeskin m.fl. er tilgjengelig som e-bok via Cambridge Core, se <https://www.cambridge.org/core/books/foundations-of-international-migration-law/9BC9F636CBF52C50B708C7369B583CF0>.

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

JUS1504/5504 Konflikthåndtering

Fyll inn

SKRIV KORT OM HVILKE ENDRINGER SOM FORESLÅS OG HVORFOR (f.eks. ny utg. el. nye artikler. Hvor mange sider dette utgjør av sist vedtatte litteraturliste og om endringen består i oppdatering av bøker\artikler\ fagbeskrivelse \læringskrav)

En presisering av læringskravene som er noe mer detaljert enn de nåværende. Poenget er å gjøre det enda mer tydelig for studentene hva som forventes som kompetanse etter gjennomføring av faget.

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR

Fyll inn

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Fyll inn

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Læringskrav JUS5504 masterremnet

Kunnskap:

God forståelse for sentrale teorier og forskningsfunn om konflikter som fenomen, herunder om:

- Konfliktbegrepet
- Konfliktprosessen og strukturer som former denne
- Konflikttyper, konfliktemner og motiverende betydning
- Skjevheter i konfliktoppfattelsen
- Rettsliggjøring
- Kilder og utløsende årsaker til konflikt
- Konflikter mellom grupper og konfliktgruppemobilisering
- Konfliktstrategier og konflikttaktikker
- Eskalering
- Deeskalering

God forståelse for sentrale teorier og forskningsfunn om forhold og prosesser som påvirker hvordan konflikter utvikler seg og kan håndteres, herunder om:

- Automatiserte og kontrollerte mentale prosesser
- Skjevheter ved bedømmelser og beslutninger
- Emosjoner
- Selvregulering
- Perspektivtaking
- Relasjoner og tillit
- Roller og makt
- Fortellinger og språk

God forståelse for sentrale teorier om hvordan konflikter kan håndteres på måter som ivaretar individer, grupper og organisasjoner, herunder om:

- Konstruktiv konflikthåndtering
- Kommunikasjon
- Konstruktive kontroverser
- Problemløsning
- Relasjonsreparasjon
- Prosesser for håndtering av verdi- og identitetskonflikter
- Rekonstruksjon

Kjennskap til trekk ved de rettslige behandlingsmåter og prosessformer, herunder om:

- Juristprofesjonene og deres oppgaver og roller i konflikthåndtering
- Alternativ tvisteløsning

Ferdigheter:

Emnet gjør deg i stand til å identifisere og analysere utvalgte problemstillinger ved forståelse og håndtering av konflikter og kunne redegjøre for sentrale teorier og forskningsfunn vedrørende disse.

Emnet gir deg ferdigheter i å analysere konkrete konflikter ved hjelp av fagets teorier og begrepsapparat, samt å planlegge intervensjoner og strategier basert på disse.

Emnet gir deg grunnleggende ferdigheter i noen praktiske tilnærminger til og intervensjoner i konflikter, som aktiv lytting, effektive budskap og konstruktive diskusjoner.

Generell kompetanse:

Emnet oppøver evnen til refleksjon rundt måter å håndtere konflikter på som kan ivareta individers, grupper og organisasjoners mål og interesser.

Emnet gir deg kjennskap til forholdet mellom etiske og juridiske sider ved håndtering av konflikter, derunder at det kan ligge etiske forventninger og rettslige grenser for håndtering av konfliktsituasjoner, samt en bevisst holdning til hvordan etiske dilemmaer i konflikthåndtering kan løses i praksis.

Læringskrav JUS1504 bacheloremnet

Samme som over med unntak av:

God forståelse av...

- Fortellinger og språk
- Prosesser for håndtering av verdi- og identitetskonflikter
- Rekonstruksjon

Kjennskap til trekk ved de rettslige behandlingsmåter og prosessformer, herunder om:

- Juristprofesjonene og deres oppgaver og roller i konflikthåndtering
- Alternativ tvisteløsning

<https://www.uio.no/studier/emner/jus/jus/JUS5504/pensumliste/index.html?>

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttlitteratur)

Fyll inn

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Fyll inn

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Fyll inn

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Fyll inn

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Fyll inn

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUS5512

SKRIV KORT OM HVILKE ENDRINGER SOM FORESLÅS OG HVORFOR (f.eks. ny utg. el. nye artikler. Hvor mange sider dette utgjør av sist vedtatte litteraturliste og om endringen består i oppdatering av bøker\artikler\ fagbeskrivelse \læringskrav)

Utbyte av artiklar

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR

Fyll inn

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Fyll inn

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Fyll inn

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttelitteratur)

Innføringslitteratur

Lägg till: Skjønberg, Alexander Næss: «Den alminnelige regelen om ettervirkning av tariffavtaler», Arbeidsrett, 2019, s. 18–38.

Lägg till: Skjønberg, Alexander Næss: «Tariffavtalen og dens sentrale rettsvirkninger», Jussens Venner, 2019, s. 277–334.

Hovedlitteratur

Ta bort: Evju, Stein: «Fusjon og tariffavtaler», i: Arbeidsrett og arbeidsliv Bind 7 2012 s. 103–141.

Lägg till: Skjønberg, Alexander Næss: «Ettervirkning – grunnlag, rekkevidde og betydning», Arbeidsrett, 2019 s. 75–100.

Lägg till: Skjønberg, Alexander Næss: «Fredsplikten i tarifforhold», i Arbeidsrett, vol 16 nr 2, 2019 s. 221–244.

Støttelitteratur

Lägg till: Evju, Stein: «Tariffavtaler og ettervirkninger», Arbeidsrett, 2019 s. 289–305.

Lägg till: Skjønberg, Alexander Næss: «Den alminnelige regelen om ettervirkning av tariffavtaler», Arbeidsrett, 2019 s. 18–38.

Lägg till: Thorkildsen, Tarjei: «Teorier om tariffavtalens ettervirkning», Arbeidsrett, 2019, s. 261–288.

Lägg till: Thorkildsen, Tarjei: «Har tariffavtaler individuell ettervirkning?», Arbeidsrett 2020 s. 67–74.

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Fyll inn

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Fyll inn

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Fyll inn

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Fyll inn

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUS5970 barnerett

SKRIV KORT OM HVILKE ENDRINGER SOM FORESLÅS OG HVORFOR (f.eks. ny utg. el. nye artikler. Hvor mange sider dette utgjør av sist vedtatte litteraturliste og om endringen består i oppdatering av bøker\artikler\ fagbeskrivelse \læringskrav)

Smith og Lødrups bok kommer i ny utgave ved Kirsten Sandberg om en måneds tid. Det er ønskelig å ta inn noen kapitler derfra, og derfor går noen kapitler i Bendiksen og Haugli ut.

Dessuten byttes de to artiklene av Skjørten ut med en nyere artikkel av Skjørten og Sandberg.

Alt i alt utgjør disse endringene 28 s mer enn nåværende pensum. Dette mer enn kompenseres ved at Sandberg Tilbakeføring av barn etter omsorgsovertakelse utgår, 64 s.

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR

Ca 600. Vi har tidligere fått lov til å ligge litt over fordi deler av pensum er ganske lettlest.

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Som før

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Som før

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttelitteratur)

Innføringslitteratur

Bendiksen, Lena R.L. og Trude Haugli: Sentrale emner i barneretten, Universitetsforlaget 2018, 3. utg., kap 1.

Høstmælingen, Njål, Elin Saga Kjørholt og Kirsten Sandberg: Barnekonvensjonen. Barns rettigheter i Norge, 4. utgave, Universitetsforlaget 2020, kapittel 1.

Hovedlitteratur

Bendiksen, Lena R.L. og Trude Haugli: Sentrale emner i barneretten, Universitetsforlaget 2018, 3. utgave

Kapittel 2 Barnets beste og rettssikkerhet for barn

Kapittel 3 Rettskilder

Kapittel 4.4 Den europeiske menneskerettskonvensjon

Kapittel 4.5 Grunnloven

Kapittel 5 Barnet i samfunnet

Kapittel 6 Barn og foreldre – en innledning

Del III Barnevernloven (hele): Kap. 13 – 24.

Smith, Lucy, Peter Lødrup og Kirsten Sandberg: Barn og foreldre, 8. utgave, Gyldendal 2020

Kapittel 5 Foreldreansvaret

Kapittel 6 Foreldreansvaret, hvor barnet skal bo fast og omsorgen ved samlivsbrudd

Kapittel 7 Samværsretten

Kapittel 8 Tvangsmidler

Høstmølingen, Njål, Elin Saga Kjørholt og Kirsten Sandberg: Barnekonvensjonen. Barns rettigheter i Norge, 4. utgave, Universitetsforlaget 2020, unntatt kapitlene 1, 6, 9, 11, 12 og 13.

Skjørten, Kristin og Kirsten Sandberg: Children's Participation in Family Law Proceedings (side 300-331), I Langford, Malcolm, Marit Skivenes & Karl Harald Søvig (eds.), Children's Rights in Norway: An Implementation Paradox? Universitetsforlaget 2020. Chapter 10, s. 300-329.

Støttelitteratur:

NOU 2016: 16 Ny barnevernslov. Går utover læringskravene, men det er viktig å kjenne til hovedtrekkene i forslaget.

Backer, Inge Lorange: Barneloven. Kommentartutgave. 2. utg. Universitetsforlaget 2008. Går utover læringskravene.

Bendiksen, Lena Renate: Fratakelse av foreldreansvar og adopsjon som barnevernstiltak. En rettsvitenskapelig analyse. Universitetet i Tromsø 2007. 11.05 Doktoravhandling, som går ut over læringskravene

Haugli, T., Nylund, A., Sigurdson, R. & Bendiksen, L.R. (Eds.), *Children's Constitutional Rights in the Nordic Countries*, Stockholm Studies in Child Law and Children's Rights, Volume 5, Brill Nijhoff

Haugli, Trude: Samværsrett i barnevernssaker, 2. utgave 2000 (Universitetsforlaget) Boken går utover læringskravene.

Haugli, Trude og Toril Havik: Samvær i barnevernssaker. Psykologiske og juridiske vurderinger. Universitetsforlaget 2010. Den supplerer den juridiske barnevernlitteraturen.

Kjørholt, Anne Trine: Barn som samfunnsborgere – til barnets beste? Oslo 2010 (Universitetsforlaget).

Kvalø, Kirsten Kolstad og Julia Köhler-Olsen, Barnerett i et nøtteskall, Oslo 2016 (Gyldendal)

Ofstad, Kari og Randi Skar: Barnevernloven, kommentartutgave, 6. utg. Oslo 2015 (Gyldendal).

Framstillingen går utover læringskravene på en del punkter, men den kan gjerne leses som et nyttig supplement til hovedlitteraturen.

Oppedal, Mons: Akutthjemlene i barnevernloven, Gyldendal 2008. Doktoravhandling, som går ut over læringskravene.

Ravn, Anja Karoline L. og Kristin Skjørten: Offentlig oppnevning av tilsynsperson i samværsaker eller barneloven, Tidsskrift for arverett, familierett og barnevernrettslige spørsmål 02/2016 s. 201-221

Sandberg, Kirsten: Storkammeravgjørelsene om barnevern, Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernrettslige spørsmål 02/2020, s. 148-159

Sandberg, Kirsten: Barnekonvensjonen 25 år – status og fremtid, i Geir Kjell Andersland: De Castbergske Barnelover 1915-2015, Oslo 2015 (Cappelen Damm Akademisk).

Sandberg, Kirsten: Plenumsdommen fra desember 2015 – en barnerettslig kommentar, i Tidsskrift for arverett, familierett og barnevernrettslige spørsmål 02/2016 s. 101-105.

Sigurdson, Randi: Tvangsplassering av barn med utfordrende atferd: En sammenligning av regler i barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og psykisk helsevernloven, Bergen 2015 (Fagbokforlaget). Doktoravhandling, som går ut over læringskravene.

Kristin Skjørten: Foreldretvister – og økt vektlegging av barns synspunkter, i Tidsskrift for arverett, familierett og barnevernrettslige spørsmål 02/2014 s. 79-81. = 3 s

Kristin Skjørten: Normer i endring: Barns rettigheter og domstolspraksis i foreldretvister med påstander om vold, i Førde, Reidun, Morten Kjelland og Ulf Stridbeck: Cand.mag., cand.med., cand.jur., cand.alt, Festskrift til Aslak Syse, Oslo 2016 (Gyldendal), s. 421-434.

Skjørten, Kristin, Rolf Barlindhaug og Hilde Lidèn: Delt bosted for barn. Gyldendal 2007.

Stang, Elisabeth Gording: Det er barnets sak. Barnets rettsstilling i sak om hjelpetiltak etter barnevernloven § 4-14, Universitetsforlaget 2007. Doktoravhandling, som går ut over læringskravene.

Stang, Elisabeth Gording: Grunnloven § 104. En styrking av barns rettsvern, i Geir Kjell Andersland: De Castbergske Barnelover 1915-2015, Oslo 2015 (Cappelen Damm Akademisk).

UNICEF: Implementation Handbook on the Rights of the Child, 2007. En omfattende gjennomgang av barnekonvensjonens artikler, som går ut over læringskravene.

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Ja. En artikkel på engelsk, og stud forventes å lese EMD-dommer.

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Kjønnsperspektiv inngår i noen grad i kapitlet om diskriminering i barnekonvensjonsboka.

Det er mannlig medredaktør på to av bøkene og på enkelt av kapitlene i barnekonvensjonsboka.

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Fyll inn

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Er begrunnet ovenfor.

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

JUS5801 Selskapsrett

Begrunnelsen for endringene:

Endringen som foreslås er 1) for å oppdatere innføringslitteraturen, 2) for å sette inn en kort publikasjon til i hovedlitteraturen, slik at studentene gjøres kjent med aktuelle debatter om selskapsrettens betydning for menneskerettigheter og bærekraft, og 3) for å utvide tilleggslitteraturen med nye publikasjoner på området og som er spesielt viktig å ha med i lys av læringskravene.

Endringer av antall sider hovedlitteratur:

Kun 21 sider ekstra.

Endringene i litteraturen:

Innføringslitteratur:

OPPDATERING:

- **Aarbakke, Magnus og Tore Fjørtoft, ved Tore Fjørtoft:** §§ 77 og 80, i *Sammenslutningsrett, Knophs oversikt over Norges rett*, 15. utg. 2019
- **Woxholth, Geir:** *Selskapsrett*, 6. utgave Oslo 2018, avsnittene om aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper
- **Bråthen, Tore:** *Selskapsrett*, Oslo 2019, 6. utg. kap. 4.

Hovedlitteratur:

NY

- **Sjåfjell, Beate,** "How Company Law has Failed Human Rights – And What to Do about It", *Business and Human Rights Journal*, Cambridge University Press, årgang 5, nummer 2 July 2020, s. 179-199 (21 sider). Tilgjengelig på SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3530956>

Støttelitteratur:

NY:

- **Eriksen Gjein, Erlend,** *Aksjeklasser - Adgangen til å regulere aksjeeiers rettigheter og forpliktelser i aksjeklasser* (Universitetsforlaget, 2020), kapitlene 6 og 7
- **Mähönen, Jukka og Gudrun Johnsen,** "Law, Culture and Sustainability: Corporate Governance in the Nordic Countries", i Beate Sjåfjell and Christopher M. Bruner (red.), *Cambridge Handbook of Corporate Law, Corporate Governance and Sustainability* (Cambridge University Press, 2019), kapittel 16. Tilgjengelig på Cambridge Core eller SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3383444>

- **Sjåfjell, Beate og Taylor, Mark B.**, “Clash of Norms: Shareholder Primacy vs. Sustainable Corporate Purpose”, *International and Comparative Corporate Law Journal*, 13 (2019) 3, s. 40-66. Tilgjengelig på SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3444050>

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Ja.

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Ja.

Hei, nei, beklager uklarheten. I innføringslitteraturen er det en av oppdatering av de tre første, mens den fjerde skal stå slik den. I hovedlitteraturen og tilleggs litteraturen, er det foreslåtte tillegg til det som alt står der. Det er ingenting som er foreslått tatt ut. Vennlig hilsen fra Beate

Innmelding av oppdateringer emneinnhold

EMNEKODE OG EMNENAVN

JUS5960 og JUR1960 - Trygderett

SKRIV KORT OM HVILKE ENDRINGER SOM FORESLÅS OG HVORFOR (f.eks. ny utg. el. nye artikler. Hvor mange sider dette utgjør av sist vedtatte litteraturliste og om endringen består i oppdatering av bøker\artikler\ fagbeskrivelse \læringskrav)

- For både master- og bachelorkurs skal følgende artikkel tas ut fra hovedlitteraturen, da den ikke lenger er oppdatert nok. Artikkelen settes i stedet som støttelitteratur. (25 sider): **Refsdal, Endre S.:** «Vedtaksorgana i trygderettsprosessen med særlig fokus på NAV», *Tidsskrift for Erstatningsrett, forsikringsrett og velferdsrett* 2010, s. 121-146.
- For både master- og bachelorkurs skal følgende legges inn som hovedlitteratur. Dette er en rapport som gir en oversikt over betydningen av EUs trygdeforordning for norsk trygderett. (19 sider.)
 - o Ikdahl, Ingunn, Christian Franklin, Martin Hennig og Johan Vorland Wibye: «Ikke stykkevis og delt. Rapport om Arbeids- og velferdsetatens EØS-rettslige forpliktelser», rapport bestilt av Arbeids- og velferdsdirektøren og levert 10. desember 2019. Rapporten er tilgjengelig her: <https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kontakt-nav/feiltolkning-av-eos-reglene/rapport-juridisk-gjennomgang-av-eos-rettslige-forpliktelser>

-

ANTALL SIDER HOVEDLITTERATUR

Fyll inn Det samlede sidetallet blir redusert, i.o.m. at 25 s. tas ut og 19 s. tas inn.

OPPDATERT BESKRIVELSE AV FAGOMRÅDET

Fyll inn

OPPDATERTE LÆRINGSKRAV (Kunnskap, ferdigheter og generell kunnskap)

Fyll inn

OPPDATERT LITTERATUR (innføringslitteratur, hovedlitteratur og støttelitteratur)

Se ovenfor: en artikkel (Refsdal) flyttes fra hovedlitteratur til støttelitteratur. En rapport (Ikdahl m.fl.) legges til som ny hovedlitteratur.

- Artikkelen som ble tatt ut av hovedlitteraturen, settes i stedet som støttelitteratur: **Refsdal, Endre S.:** «Vedtaksorgana i trygderettsprosessen med særlig fokus på NAV», *Tidsskrift for Erstatningsrett, forsikringsrett og velferdsrett* 2010, s. 121-146.

HAR EMNET INTERNASJONALE RETTSKILDER OG/ELLER FREMMEDSPRÅKLIG LITTERATUR?

Fyll inn Ja – og det nye punktet i hovedlitteraturen styrker dette

ER AKTUELLE KJØNNSPERSPEKTIV INKLUDERT I
LÆRINGSKRAV/LITTERATUR? ER DET KJØNNBALANSE BLANT FORFATTERNE
PÅ HOVEDLITTERATURLISTEN?

Fyll inn Kjønnsperspektiv er inkludert flere steder. Artikkelen som tas ut av hovedlitteraturen er skrevet av en mann, rapporten som tas inn har en kvinne som førsteforfatter.

ANDRE OPPDATERINGER (oppdatering av «Kort om emnet» og/eller «Hva lærer du» på emnesiden)

Fyll inn På nettsiden med litteratur for våren 2020, står det under overskriften «Litteratur/læringskrav» følgende:

Fagbeskrivelse og litteratur er felles for studenter som tar emnet på master- og bachelornivå. Merk at det er ulik hovedlitteratur og læringskrav avhengig av om du tar masteremnet eller bacheloremnet.»

Fagbeskrivelsen er nok lik, men ikke litteraturen! Så første setning må endres til:

Fagbeskrivelse er felles for studenter som tar emnet på master- og bachelornivå.

BEGRUNNELSE/BAKGRUNN/ANDRE KOMMENTARER

Fyll inn

Endringsforslag i litteratur, hjelpemidler og læringsutbytte.

HUMR 4504/ Human Rights in Practice is an 'obligatorisk' 10 credit course. The suggested change is to make the course much more student active learning based than previously. The intention is after two introductory lectures to integrate in 4504 a 'real time' Student Advocacy Seminar programme, in association with Scholars at Risk. Each year students will choose one case from the list provided by Scholars at Risk (of which UIO is a member) and create an advocacy campaign surrounding the case. This will provide opportunities to develop human rights research and advocacy skills through direct engagement on behalf of threatened members of the global higher education community. It would also be more in line with the Faculty's CELL initiative and active learning. Students would directly apply knowledge through practical interventions, developing oral and written (and communication skills more generally, e.g. visual, use of media etc) and research skills in particular. It also provides more active links between human rights law, actors (organisations and state officials and politicians and others) and their different roles and ethical dilemmas often involved in human rights practice. The project will be developed in stages during the semester, each stage reflecting a particular activity, under guidance from the academic staff (and on occasions, Scholars at Risk). It is an opportunity for sustained student led learning that will better realise learning goals through active learning.

There will be much less literature as a result; academic staff time is mainly already covered (see under hjelpemidler)

Emnekode: HUMR 4504	Fagområde: Human Rights
Navn på ansvarlig faglærer: Peris Jones	
Forslag til endring i hjelpemidler: Some assistance from a student assistant is being sought from CELL in order to help with logistics between Scholars at Risk and the students, as well as assisting with the student led seminars. Extra hours for helping assess the student reporting process is also being applied to from CELL.	
Forslag til endring i litteratur (både hovedlitteratur, støttelitteratur og tilleggs litteratur. Merk at det kun er hovedlitteratur som omfattes av sidetallsnormen. Vennligst angi antall sidetall nederst i dette skjemaet): Compulsory Reading material (added) pp. 127 <i>Advocates for Human Rights (2015)</i> Human Rights Tools for a Changing World A step-by-step guide to human rights fact-finding, documentation, and advocacy (ch7 advocacy, 97-132 (35 pages). Alston, P. (2017) The Populist Challenge to Human Rights, <i>Journal of Human Rights Practice</i> , 9, 1–15 (15 pages) Dudai, R. (2017) Human Rights in the Populist Era: Mourn then (Re)Organize, <i>Journal of Human Rights Practice</i> , 9, 16–21 (5 pages) Dudai, R. (2014) Introduction—Rights Choices: Dilemmas of Human Rights Practice, <i>Journal of</i>	

Human Rights Practice Vol. 6, 3, November, pp. 389–398. DOI:10.1093/jhuman/huu021.(9 pp.)

Jones, P., Kimari, W. & Ramakrishnan, K. (2017): ‘Only the people can defend this struggle’: the politics of the everyday, extrajudicial executions and civil society in Mathare, Kenya’, *Review of African Political Economy* <http://dx.doi.org/10.1080/03056244.2016.1269000> (14 pp.)

Lewis, D. (2003) Theorizing the organization and management of nongovernmental development organizations, *Public Management Review*, 5:3, 325-344, DOI: 10.1080/1471903032000146937 (pp.24).

Scholars at Risk (2017) Student Advocacy Seminars Educating the next generation of human rights leader, <https://www.scholarsatrisk.org/wp-content/uploads/2017/10/SAR-Student-Advocacy-Information.pdf>

Removed:

Amon, J., Wurth, M. and Mclemore, M. (2013) Evaluating Human Rights Advocacy on Criminal Justice and Sex Work, *Health and Human Rights*, Vol. 17, No. 1 (June 2015), pp. 91-101.(10 pp)

[Gotzmann, N. \(2016\) Human rights and Impact Assessment- conceptual and practical considerations in the private sector context: Danish Institute for Human Rights. \(pp. 41\)](#)

[Gready, P., and B. Phillips \(2009\) An Unfinished Enterprise: Visions, Reflections, and an Invitation. Journal of Human Rights Practice 1\(1\): 1–13.\(13 pp.\)](#)

[Land, M. K \(2015\) Democratizing Human Rights Fact-Finding in Alston, P. and Knuckey, S. \(eds.\) The Transformation of Human Rights Fact-Finding, Oxford University Press \(25 pp\).](#)

[Langford \(2008\)Water Services Fault Lines: An Assessment of South Africa’s Water and Sanitation Provision across 15 Municipalities \(Johannesburg: Centre for Applied Legal Studies 2008\) pp. 88 \(with Kate Tissington, Marc Dettmann, Jackie Dugard and Sonkita Conteh\).](#)

[New York Times \(2014\) Have Human Rights Treaties Failed? \(2 pp.\)](#)

[O’Flaherty, M. and Ulrich, G. \(2010\) ‘The Professionalization of Human Rights Field Work’, Journal of Human Rights Practice Vol. 2 No. 1 pp. 1-27. \(27 pp\)](#)

[Sharp, D. \(2016\) Human rights Fact-Finding and the Reproduction of Hierarchies, in Alston, P. and Knuckey, S. \(eds.\) The Transformation of Human Rights Fact-Finding, Oxford University Press, pp. 1-33. \(33 pp.\)](#)

[Simmons, B. \(2014\) ‘The Future of the Human Rights Movement’, *Ethics & International Affairs*, Vol. 28, pp.183-196. \(13 pp.\)](#)

Forslag til internasjonale rettskilder og/eller fremmedspråklig litteratur:

Forslag til endring i fagbeskrivelse: Course content

Human rights ideas and norms have been increasingly operationalized through the actions of diverse actors such as states, multi-lateral organisations, social movements, NGOs and community groups. Operationalisation takes place therefore across different kinds of activist, professional and institutional spaces. How and when these abstract norms encounter messy 'real world' practicalities of organisational, social, economic, political and cultural contexts, though posing many dilemmas, has in general received limited reflection. Obvious cases in point are how and why certain human rights issues and approaches are prioritized over others, by whom, and to what end and, in particular, what effect. Better critical multi-disciplinary experience and assessment of human rights practice and practitioners can enhance awareness of these challenges especially in addressing the problematic issue of therefore what creates change and the diversity of impact in human rights interventions.

With many graduates from the programme [Theory and Practice of Human Rights \(master's two years\)](#) seeking to work in the human rights field, exposure to the daily mechanics of 'human rights practice' is beneficial through student-led active learning:

- to develop critical thinking, insight and 'hands on' understanding by doing human rights practice;
- during the semester: to create a series of student-led advocacy seminars as a 'mini-human rights organization'. Students organise these workshops in relation to one case selected each semester in partnership Scholars at Risk, with each stage being a component in developing the advocacy intervention

- after the semester: an internship will further develop practical employment-related skills and hands-on experience of practice.

Forslag til endring i læringsutbytte (må beskrives i kategoriene: kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse):

Learning outcome

This course enables students to link their theoretical studies to deepening understanding of human rights practice, which, then, by doing a student led advocacy intervention during teaching time and then the internship after the semester, creates a feedback loop to enhancing theory and critical reflection. Upon completion of this course, students will have acquired the following.

Knowledge:

- Good knowledge of key issues in human rights practice.
- Good knowledge of how and why selected human rights are implemented and applied in practice.
- Good knowledge of the ethical issues and challenges that arise in human rights practice.
- Knowledge about human rights actors work, exemplified by good knowledge of one specific human rights actor's practice (advocacy intervention) and then the internship.
- Knowledge of the tools and tactics at the disposal of human rights practitioners.
- Knowledge and experience of academic freedom

Skills:

- Ability to identify and analyse key issues in the practice of human rights.
- Analyse and identify ethical issues that arise in the work of human rights practitioners.
- Know the main actors and how they each contribute to human rights in practice.
- Be able to critically evaluate the policy, practice and literature produced by the various actors within human rights practice.
- Research skills
- Writing convincingly/persuasively
- Ability to evaluate information
- Develop networks
- Organising and Planning
- Leadership and Team building skills
- Evaluating impact of work

General competence:

- Be able to perform relevant human rights work in government institutions, academia, law firms, companies, and organisations relating to human rights.
- Have an understanding of the main interests and concerns relating to the practice of

human rights; and an understanding of the evolution of the practice of human rights.

- Developing specific skills attractive to employers.

Teaching

Introductory lectures address themes including the what, why, and how of different types of human rights 'practice' (such as, what is practice?). Dilemmas in practices are examined by looking critically at actors and organisations and to develop understanding of 'impact' in human rights work. Students will then organise, under guidance, student-led workshops with each one representing a different stage of an advocacy campaign based upon selection of one case annually with Scholars at Risk.

Examination

Assessment will be done through:

- Group work assignment of a joint final advocacy report (pass/fail)
- Undertaking a 6-8 week internship within an organisation. A limited number of internships will be offered by the NCHR and its partners. Students can also arrange an internship but first have it approved by the Course Coordinator.

An internship report, maximum 2500 words (pass/fail), assignments with text exceeding the word limit will not be sent to grading. The aim is to use course readings when describing and reflecting upon and contextualizing the internship experience

For the internship, students apply for an internship from a list of available positions, within a prescribed deadline. Each student application will indicate, in order of priority, three positions. The NCHR, in cooperation with internship partners, will make the final selection. Any students to which a position cannot be offered, or should they choose not to do an internship, will write only an extended essay.

Students can also independently attain their own internship position, but which is subject to approval by the course leader and NCHR. The internship runs mainly during the summer period, but can also be organised earlier or later depending on circumstances.

Totalt antall sider hovedlitteratur:

127